

Heilige Birmaan (SBI)

Rasfiches vs 01/02/2025



Andere benamingen

/

Doel van het programma

Het fokprogramma is gericht op het verminderen van de meest voorkomende erfelijke aandoeningen, zonder daarbij te veel katten uit te sluiten, om de genetische diversiteit binnen de raspopulatie te behouden. In plaats van systematisch dieren uit te sluiten, hebben we een fokadvies opgesteld dat gebaseerd is op doordachte combinaties en jarenlange ervaring. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de fysieke gezondheid van de dieren en katten die lijden aan één van deze aandoeningen worden uitgesloten voor de voortplanting.

Gekende aandoeningen specifiek voor het ras

- **PKD (polycysteuze nierziekte)**

In de loop van de tijd ontstaan blaasjes (cystes) op de nieren, die het nierweefsel verdrukken en de normale werking van de nieren gaan belemmeren. Na verloop van tijd ontstaat nierfalen. Hoewel niet bijzonder vaak voorkomend bij de Heilige Birmaan, is dit niet uitgesloten.

- **HCM (Hypertrofische cardiomyopathie)**

Een progressieve hartaandoening die voorkomt bij veel kattenrassen. Hoewel niet bijzonder vaak voorkomend bij de Heilige Birmaan, is dit niet uitgesloten.

- **Congenitale Hypotrichose met korte levensverwachting (CHSLE)**

Een weinig voorkomende erfelijke aandoening, waarbij kittens haarloos worden geboren met een verzwakt immuunsysteem. Dit leidt tot infecties van de luchtwegen, spijsverteringsstelsel en huid. De kittens worden zelden ouder dan 8 maanden.

Prestatieonderzoeken en Fokadviezen

Aandoening	Aanbeveling	Screeningsmethode	Leeftijd	Frequentie
Polycystic Kidney Disease (PKD)	Aanbevolen	DNA-test PKD1: c.9882C>A	Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
		Echografie	Vanaf 12 maanden	Eénmalig
Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)	Aanbevolen	Echocardiografie	Vanaf 12 maanden	Elke 2 jaar
Congenitale hypotrichose met korte levensverwachting (CHSLE)	Aanbevolen	DNA-test FOXN1:c.1030_1033del	Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig

Fokadvies PKD :

Voor een dier in de fok te nemen is het aanbevolen een eenmalige test uit te voeren. Op basis van de laatste informatie van de UGent is de test zowel uit te voeren via DNA als via echografie.

Mogelijke resultaten via DNA:

- Vrij
- Heterozygoot lijder
- Homozygoot lijder

Mogelijke resultaten via echografie:

- Vrij
- Verdacht
- Aangetast

Verdachte katten kunnen opnieuw getest worden binnen het jaar en kunnen dan alsnog gebruikt worden in de fok indien vrij getest

Mogelijke adviezen:

- **Positief advies (groen):** geschikte paring volgens de test.
- **Fokverbod (rood):** Geen geschikte paring op basis van deze test. Deze dieren mogen niet worden gecombineerd

Poes \ Kater	Kater		
	Vrij	Het. lijder	Hom. lijder
Vrij			
Het. lijder			
Hom. lijder			

Poes \ Kater	Kater		
	Vrij	Verdacht	Aangetast
Vrij			
Verdacht			
Aangetast			

Fokadvies HCM :

HCM is een progressieve hartaandoening die veroorzaakt kan worden door verschillende factoren. Om deze reden is het volledig uitsluiten van dergelijke complexe aandoening niet haalbaar. Het doel van deze test is evenwel het risico maximaal te beperken. Aangezien HCM progressief evolueert, zijn fokdieren 2-jaarlijks te screenen via echocardiografie. Verdachte katten kunnen opnieuw getest worden binnen het jaar en kunnen dan alsnog gebruikt worden in de fok indien vrij getest.

Mogelijke resultaten van de screening:

- Normaal: Er zijn geen tekenen van HCM zichtbaar
- Verdacht: Er zijn tekenen zichtbaar die mogelijks wijzen op HCM. Het fokdier is na 1 jaar opnieuw te screenen
- Aangetast: Er zijn duidelijke tekenen van HCM zichtbaar

Mogelijke adviezen:

- **Positief advies (groen):** geschikte paring volgens de test
- **Voorwaardelijk positief (oranje)** Aandacht vereist – opvolging sterk aanbevolen
- **Fokverbod (rood):** Geen geschikte paring op basis van deze test.

Poes \ Kater	Kater		
	Normaal	Verdacht	Aangetast
Normaal			
Verdacht			
Aangetast			

Fokadvies CHSLE :

Deze aandoening is Autosomaal recessief. Aangezien lijders zelden ouder worden dan 8 maanden, zullen zij slecht heel onwaarschijnlijk in de fok verschijnen. Indien een lijder in de fok gebruikt wordt, dient het welzijn van het dier te zijn gegarandeerd (het mag met andere woorden geen symptomen vertonen)

Mogelijke resultaten van de screening:

- Vrij: 2 normale genkopijen. Het dier is vrij van de aandoening
- Drager: 1 normale en 1 aangetaste genkopij. Het dier vertoont geen symptomen, maar heeft 50% kans de aandoening door te geven aan nakomelingen
- Lijder: 2 aangetaste genkopijen – het dier is lijder en zal symptomen ontwikkelen.

Mogelijke adviezen:

Aangezien we deze test beschouwen als een aanbevolen test, leggen we geen fokverbod op bij ontbreken van een resultaat

- **Positief advies (groen):** geschikte paring volgens de test
- **Fokverbod (rood):**
Geen geschikte paring op basis van deze test.

Poes \ Kater	Kater		
	Vrij	Drager	Lijder
Vrij			
Drager			
Lijder			

Globaal Fokadvies

Het **inteepercentage** wordt berekend met de formule van Wright.

Een poes mag niet gedekt worden door haar grootvader, vader, broer, halfbroer, zoon of kleinzoon. De maximale inteeltcoëfficiënt van een katten mag idealerwijze maximum 1% hoger liggen dan de gemiddelde inteeltcoëfficiënt van beide ouders, berekend op minimaal 3 generaties. Indien er minder dan 3 generaties gekend zijn, is de combinatie enkel toegestaan als er geen gemeenschappelijke voorouders zijn langs vaders- als moederskant. Wanneer er minder dan 3 generaties gekend zijn, moeten alle individuele fokadviezen voor de verplichte prestatieonderzoeken positief zijn.

Om te voorkomen dat ziekte veroorzakende mutaties zich te veel verspreiden binnen het ras of de populatie, is het essentieel om een reu/kater niet te vaak te laten dekken (popular sire effect). Zo beperken we de verspreiding van schadelijke genetische varianten en dragen we bij aan het behoud van de gezondheid van het ras op lange termijn.

De **verplichte testen** moeten uitgevoerd worden conform de vermelde voorwaarden en volgens de vermelde frequentie. Wanneer beide ouders van een fokdier aan de hand van DNA vrij getest zijn voor een aangetast of afwijkend allel en via ouderschapsverificatie is aangetoond dat ze de ouders zijn, hoeft het fokdier niet opnieuw te worden getest, maar mag uitgegaan worden dat het fokdier eveneens vrij is van het desbetreffende aangetaste of afwijkende allel.

Voor verplichte testen, waarbij er een **fokverbod** van toepassing is bij een bepaalde combinatie, mag de paring niet uitgevoerd worden. Bij een **positief advies op alle verplichte testen**, kan uitgegaan worden van een geschikte paring.

In sommige gevallen kan er sprake zijn van een **positief advies onder voorwaarden** (oranje codering) voor 1 of meerdere testen. In die gevallen is er een verdere opvolging vereist door de fokker, vooraleer dergelijke verparing te herhalen. Afhankelijk van het aantal klinische onderzoeken waaruit een voorwaardelijk positief fokadvies kan komen, wordt er een maximum aantal voorwaardelijk positieve uitslagen toegelaten, zoniet leidt dit tot een fokverbod:

- 1-2 verplichte onderzoeken: **max 1 keer voorwaardelijk positief**
- 3-4 verplichte onderzoeken: **max 2 keer voorwaardelijk positief**
- 5 of meer verplichte onderzoeken: **max 3 keer voorwaardelijk positief**

Het niet uitvoeren van **aanbevolen testen** leiden nooit tot een direct fokverbod. De gegeven fokadviezen zullen echter niet afwijken van de fokadviezen mocht het om een verplichte test gaan. Bij het advies “fokverbod” bij een aanbevolen test wordt de combinatie ten stelligste afgeraden, gezien het hoge risico op gezondheidsproblemen bij de nakomelingen.

Indien een lijder in de fok gebruikt wordt, dient het welzijn van het dier te zijn gegarandeerd (het mag met andere woorden geen symptomen vertonen)

Onze website:

<http://www.felisbelgica.be/>

Onze Facebook pagina:

<https://www.facebook.com/Felis-Belgica-255959984470978/>

Onze Instagram pagina:

<https://instagram.com/felisbelgica>

